

L'Estol de Llobatons i l'Agrupament de noies

Mirar enrera, veure'ns enllà del temps, en un record potser confós, però alhora, fortament viu, amb les xiruques als peus, el fular al coll i la motxilla a l'esquena "... *trescant joiosos per boscos, muntanyes i valls*", com diu la cançó, després de tants anys, sembla gairebé un somni. El nostre, però, era un pas ferm, fortament convençuts d'allò que empeníem. El convenciment que estàvem treballant per un món futur, que volíem millor, no ens feia estalviar ni voluntat, ni hores de feina, ni responsabilitats. El somriure i l'alegria de qualsevol d'aquells nois ho justificava plenament. Mirant-ho ara, em sembla important l'experiència fortament viscuda, en uns anys de joventut durant els quals donàvem tot allò que podíem de nosaltres mateixos, per tal d'aconseguir la finalitat que ens proposàvem.

Les motivacions que ens van portar als caps d'aquella època a començar l'escoltisme eren clares. Volíem participar en l'educació dels nois, tot complementant-la amb la família i l'escola, i el mètode escolta ens semblava idoni. Que estimessin els altres, la natura, el nostre país... en uns moments difícils per la nostra identitat i per la nostra llengua. No calia imposar. Calia només obrir camins plens de possibilitats, a través del servei i l'amor als altres que la Llei escolta ens demanava. Era, suposo, el moment adequat. Els nois d'aquells anys no estaven avesats a grans coses, ni saturats de vacances, de cotxes, de televisors, de mòbils, d'ordinadors... Tots plegats teníem ben poca cosa. Almenys materialment. Però teníem tot allò que cal per ser feliç d'una manera senzilla i molt autèntica. Il·lusió, entusiasme, ganes de fer

Campament de Llobatons a Maçaners, amb Mn. Joan Noves de consiliari (1964).

COL·LECCIÓ LEO BOIXADER

Llobatons a Santa Maria de les Garrigues (1961)

COL·LECCIÓ LEO BOIXADER

coses. Aquells nostres primers Llobatons de l'Estol gaudien plenament de les sortides, de la natura, dels campaments, de dormir en una tenda, dels focs de camp, de tot allò que se'ls proposava... L'ambient d'aquella època en el nostre Agrupament va ser entranyable. Apreníem tot allò que podíem i que ens calia per donar més als nostres nois. Tot era nou per a nosaltres. Era un ambient de família, d'amistat autèntica –que no s'ha esborrat mai després de tants anys–. El "*Tant com puc*" –lema dels Llobatons– i el "*Sempre a punt*" –que era el dels Minyons– eren el nostre pa de cada dia. Sortides amb els nois, campaments, focs de camp a la vetlla de la Mare de Déu de Queralt, rutes amb els caps..., són records inesborrables...

Que certa era la frase de Baden-Powell...

"... *Sigueu tan feliços com jo ho he estat*".

Quan rellegeixo les paraules d'en Marià Miró en els seus anys d'escoltisme, penso que no ha canviat tant. Més ben dit, no hauria d'haver canviat gens. Sí, naturalment, en les formes perquè el temps evoluciona, com nosaltres mateixos, i és bo que sigui així. Però no hauria d'haver canviat en el fons. La base hauria de ser la mateixa, car allò que pretén l'escoltisme és la formació de la persona en la seva integritat.

Naixement de l'Estol de Llobatons

Quan a les darreries de l'any 1960 en Climent Vilella i Mn. Jesús Ferrer em van proposar començar amb l'Estol de Llobatons, ja que la secció de Minyons ja feia un any que funcionava i calia començar amb els més petits, vam preparar-nos junta-

ment amb la M. Queralt Prat i l'Emília Comellas. Immediatament, s'incorporaren a l'Estol per ajudar-nos la Casilda Vilà i la Montserrat Comellas. El dia 16 d'abril de l'any 1961, fèiem la nostra primera sortida als plans de can Pere de Vic, vora Mas d'Huguets, amb una colla de noiets de vuit anys amb la motxilla a l'esquena, il·lusionats i contents, com nosaltres mateixes, davant la novetat i l'aventura que tots plegats començàvem. Aquests primers Llobatons, els vam haver de trobar per començar l'Estol. Els vam buscar entre famílies amigues, nois dels nostres barris, parents de l'un i de l'altre, germans petits dels que ja eren Minyons...

L'Estol, nois de vuit a dotze anys, funcionava per "sisenes" amb un cap responsable. Inicialment, teníem quatre sisenes. Vint-i-quatre nois a l'Estol.

Durant el mes, fèiem una sortida matinal, una de tot el dia, i un dia ens quedàvem al cau, a fer activitats, o bé organitzàvem un joc de ciutat, que consistia en un seguiment de pistes per obtenir un objectiu. La seva finalitat era educar l'observació dels nois i conèixer carrers i places i situacions de la ciutat on vivien.

El campament a l'estiu, i si s'esqueia, un acantonament a l'hivern, durant un cap de setmana.

Teníem el cau a sobre mateix de l'Església de Sant Pere, escales amunt. La Parròquia ens va acollir. En aquella època no podíem ni somniar que el nostre Moviment fos reconegut, almenys de manera "oficial". Ens havíem d'emparar sota el signe confessional. O sigui, com a Moviment

Llobatons a Garreta (1963)
COL·LECCIÓ LEO BOIXADER

Campament de Daines a Moreta (1963).
COL·LECCIÓ MOLERA-FERRER

Campament de Daines a la Ribera. Promesa d'una daina.
COL·LECCIÓ MOLERA-FERRER

amb altres Agrupaments Escoltes de Catalunya, etc.

Al llarg dels anys, s'incorporaren a l'Estol altres caps, i n'asseguraren la continuïtat. Del meu record i sense voler oblidar-ne cap, passaren per l'Estol, l'Angelina Vilella, la M. Dolors Vilalta, la Josefina Canudas, la Josefina Canal, la Rosa Alsina, la Conxita Buesa, etc.

Amb les dues unitats del nostre Agrupament, Secció de Minyons i Estol de Llobatons ja en marxa, calia pensar a començar amb les noies.

L'Agrupament de noies "Gerald de Portella"

Quan ja hi havien en funcionament la Secció de Minyons (1960) i l'Estol de Llobatons (1961), l'any 1962, nasqué l'Aplec de Daines, i es va formar l'Agrupament de noies, anomenat Gerald de Portella. Igualment que els nois, a través de la D.D.E., pertanyien a "Guies Sant Jordi".

Aquest primer Aplec de Daines, en principi, també es nodrí de nenes vingudes a través dels Llobatons i Minyons. Germanes, cosines, amigues de l'un i de l'altre...

Les primeres caps foren la Casilda Vilà, la Pilar Ferrer, l'Anna M. Moncau i la Margarida Graell-Moreta.

Successivament, s'hi anaren afegint la Ramona Cardona, la M. Mercè i la Roser Vilajuana, la M. Àngels Esteban, etc.

L'Aplec funcionava igual que l'Estol. Eren nenes entre vuit i dotze anys, i també eren aplegades en grups de sis, anomenats "motes". Tenien el cau, als baixos de la Rectoria.

Igualment que els nois, feien les mateixes sortides mensuals, el campament durant l'estiu i també algun acantonament de cap de setmana.

L'any 1964, en créixer en edat les nenes que eren les Daines, hi hagué també la necessitat de formar l'Esplet de Noies Guies. Igual que els Minyons, noies de dotze anys en amunt. Se'n feren càrrec la Casilda Vilà i la M. Mercè Vilajuana. Més endavant s'hi afegí la Teresina Sans.

Aquest any 1964, a Berga ja funcionava l'escoltisme d'una

“... Però vinguem a Berga, a casa. Fa vint anys vam arrencar l'escoltisme. I dic “vam” perquè, de pic i de palada, jo també hi era.

L'escoltisme, a Berga, va seguir una línia molt dreta i molt pròpia.

La tradició més puritana de l'escoltisme no deixava portar botes de vi a les acampades o a les caminades, ací va caldre acceptar que som a la terra de la Patum i el mam. Gresca a part, els minyons van saber aviat que una cosa és anar a muntanya i una altra fer-hi escoltisme. L'escolta mai no anirà a “vèncer” els cims, sempre els cercarà amicalment. Els peus de l'escolta no trepitgen els ròssecs, hi fan festa. Quant a la resta, l'escolta de Berga també va saber ben aviat que la companyonia venia del carrer

manera completa, amb ambdós agrupaments.

Pràcticament, totes les unitats programaven les activitats amb completa autonomia, però coincidien en la seva organització.

Cada any, abans de començar el curs, ens aplegàvem totes les unitats dels dos agrupaments. Ens acompanyaven pares i famílies dels nois i noies, per fer la nostra festa. Era un dia molt divertit i participat per tots. Junts preparàvem una vetllada i, generalment, entraven els nous Llobatons i Daines i es procedia al pas a les unitats superiors, Minyons i Noies Guies, a aquells els quals per edat els requeria. Aquest era un pas molt especial per a ells. Volia dir que de “petits”, passaven a formar part de les unitats dels “grans”. Tot un ritual...

D'aquest nostre període, en foren consiliaris: Mn. Jesús Ferrer, Mn. Josep Armengou i Mn. Joan Noves. D'un record inoblidable tots tres. Ells aportaren als nostres agrupaments, el de nois i el de noies, l'orientació cristiana que com a Moviment d'Església requeria, d'una manera amable, senzilla, propera i molt testimonial.

Posteriorment, quan nosaltres ja ho havíem deixat i tot el Moviment s'anava reestructurant, els dos agrupaments es fusionaren en un de sol anomenat Agrupament escolta Santa Maria de Queralt i Gerdal de Portella, i passà a ser mixt.

Van ser uns anys per al nostre escoltisme plens de vitalitat, a

Campament de Noies Guies a Maçaners, amb el Pedraforca al fons (1964).

MERCÉ VILAJUANA

Activitat de les Noies Guies a Maçaners (1964).

COL-LECCIÓ MERCÉ VILAJUANA

Campament de Noies Guies a Maçaners amb Mn. Josep Armengou de consiliari (1964).

COL-LECCIÓ MERCÉ VILAJUANA

desgrat de les dificultats que sempre hi ha en tota organització, manca de caps, etc., però quan ho vam deixar a mans d'altres caps que n'agafaren el relleu, teníem el regust d'haver intentat fer la feina tan bé com havíem pogut per l'intent del món futur que ens proposàvem en començar. Quan ara es mira, a través del túnel del temps, es veuen els nostres nois i noies, convertits en homes i do-

nes del nostre país, del nostre temps. La vida, certament, els ha marcat a cadascun el seu camí. Encertat o no. En tot cas, cal pensar que quelcom els ha quedat a dins, per petit que sigui, d'allò que van rebre, per fer front a la vida.

“... No et giris mai enrera. L'escolta mira endavant...” que tantes vegades havíem cantat...

Per acabar, cal fer esment d'uns paràgrafs d'un pròleg de Mn. Ballarín, adreçats en motiu del vintè aniversari dels agrupaments, l'any 1981. No el podem obviar.

Encara que Mn. Ballarín no en fou mai consiliari, si que fou per a nosaltres una ajuda amiga inestimable, per la seva orientació quan preparàvem el nostre començament, per l'experiència que ell tenia de l'escoltisme, per la relació amb molts agrupaments escoltes de Catalunya i per l'acolliment que trobàrem, sempre, a Queralt.

Major, però que era més. Era una trobada amb els altres fins a partir-s'hi la carmanyola, la fadiga i els neguits.

Quant a Déu, els caps de llavors saberen testimoniar-lo sense fer-ne escarafalls, amb naturalitat que mai no fou opressiva.

Val a dir que el nostre escoltisme va arrencar amb uns caps que saberen trobar el punt just entre exigència i amistat sense perdre les iniciatives, sense trencar les iniciatives dels nois.

..... Ara us vaig a dir el que justament espereu.

A Berga, l'escoltisme és trobar Queralt.

..... Fa vint anys. Per molts anys.

L'escoltisme segueix, gràcies a Déu. I puja a Queralt, gràcies a Déu...”

JOSEP M. BALLARÍN I MONSET
Capellà de Queralt, 1981

Leo Boixader i Roma